

ELEUSINE INDICA (L.) GÄRTN. U ŠIREM
PODRUČJU ZAGREBA

Mit deutscher Zusammenfassung

LJERKA MARKOVIĆ i NADA HULINA

(Iz Instituta za botaniku Sveučilišta u Zagrebu i Zavoda za botaniku
Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu)

Primljeno, 8. 1. 1970.

Ova zanimljiva vrsta trave nađena je početkom rujna godine 1968. na području Zagreba, uz autobusno stajalište u Petruševcu, na istočnoj periferiji grada (Lj. Marković). Nekoliko busena ove jednogodišnje biljke raslo je ondje uz sam rub ceste, u sklopu vegetacije utrina, koja pripada zajednici *Lolio-Plantaginetum majoris*. Kako je ova vegetacija zbog vrlo intenzivnog pješačkog prometa bila razmjerno slabo razvijena, nisu mogli ostati u njoj nezapaženi dobro razvijeni buseni trave *Eleusine indica*, na kojima kao da gaženje nije ostavilo nikakve tragove.

U jesen godine 1969. nađena je *Eleusine indica* također u selima turopoljskog Čreta (N. Hulina). Zapažena je na najprije u Obrežu, na ulazu u jedno pošljunčano dvorište. Potom je nađena još u Dragonošcu, Lukavcu i Lomnici. Na tim lokalitetima biljka je rasla također u zajednici *Lolio-Plantaginetum majoris*, i to uz rubove ceste, na pošljunčanim dvorištima i zapuštenim mjestima oko kuća, ograda i jaraka.

Vrsta *Eleusine indica* rasprostranjena je kao korovna i ruderalna biljka u toplijim područjima obiju hemisfera Zemlje (Ascherson et Graebner 1898—1902:90, 91). Krajem prošlog stoljeća unesena je u Evropu (uspor. Slavnić 1961:91 po Thellungu 1912), te se spominje kao razmjerno rijetka i nestalna adventivna vrsta u florama različitih dijelova Evrope (Pospichal 1897:52, Ascherson et Graebner 1898—1902:90-91, Halacsy 1904:337, Fritsch 1909:59, Fiori 1923—1925:114, Javorka 1925:82, Hayek 1933:360, Oberdorfer 1962:140, Stojanov, Stefanov i Kitanov 1966:105).

U flori Jugoslavije poznata je ta vrsta od godine 1955. kada je nađena na području Istre i Crnogorskog primorja (H o d a k 1960), a ubrzo zatim zapažena je i u Vojvodini (S l a v n i ć 1961:90, O b r a d o v i ć 1966:166). Budući da je na području Hrvatske poznato dosad samo jedno njezino nalazište (Umag, H o d a k 1960:65) nalazi ove biljke u široj okolici Zagreba zaslužuju pažnju, to više što su to prva poznata nalazišta vrste *Eleusine indica* u kontinentalnom području Hrvatske.

Na spomenutim lokalitetima u kontinentalnom području Hrvatske ova vrsta nije podjednako raširena. U Petruševcu je u godini 1968. nađeno samo nekoliko busena te biljke. Zapažanja iz godine 1969 pokazala su da se vrsta na ovom lokalitetu održala u podjednakom broju primjeraka, ali se nije dalje širila. Što se tiče nalazišta u turopoljskom Čretu, treba istaći da je ta vrsta nađena u malom broju primjeraka u Dragonošću, nešto je brojnija u Obrežu i Lukavcu, a najrasprostranjenija je u Lomnici.

Nejednaka raširenost ove biljke u spomenutim naseljima, kao i činjenica da je najrasprostranjenija u Lomnici, koja se nalazi u neposrednoj blizini aerodroma Pleso, navela nas je na pretpostavku da se *Eleusine indica* uselila u ove krajeve zračnim putem. Dosadašnja zapažanja pokazuju da se vrsta *Eleusine indica* u ovom području već udomačila i postala stalnim članom zajednice *Lolio-Plantaginetum majoris*.

Literatura — Schrifttum

- Ascherson, A., Graebner, P.*, 1898—1902: Synopsis der mitteleuropäischen Flora. II. 1. Leipzig.
- Fiori, A.*, 1923—1925: Nuova Flora analitica d'Italia. I. Firenze.
- Fritsch, K.*, 1909: Exkursionsflora für Österreich. Wien.
- Halacsy, E.*, 1904: Conspectus florae Graecae. III. Lipsiae.
- Hayek, A.*, 1933: Prodromus Florae peninsulae Balcanicae. III. Berlin-Dahlem.
- Hodak, N.*, 1960: Nalazišta tropske vrste *Eleusine indica* Gaertn. u flori Jugoslavije. Acta Bot. Croat. 18/19, 65—67. Zagreb.
- Javorka, S.*, 1925: Magyar Flora. I. Budapest.
- Oberdorfer, E.*, 1962: Pflanzensoziologische Exkursionsflora für Süddeutschland. Stuttgart.
- Obradović, M.*, 1966: Biljnogeografska analiza flore Fruške Gore. Novi Sad.
- Pospichal, E.*, 1897: Flora des österreichischen Küstenlandes. I. Leipzig und Wien.
- Slavnić, Z.*, 1961: *Eleusine indica* (L.) Gaertn. i *Panicum capillare* L. u flori Bačke. Zbornik za priro. nauke Mat. srpske 21, 90—93, Novi Sad.
- Stojanov, N., Stefanov, B. i Kitanov, B.*, 1966: Flora na Blgarija. I. Sofija.

ZUSAMMENFASSUNG

ELEUSINE INDICA (L.) GÄRTN. IN DER UMGEBUNG VON ZAGREB

Ljerka Marković und Nada Hulina

(Aus dem Botanischen Institut der Universität Zagreb und dem Botanischen Institut der Landwirtschaftlichen Fakultät Zagreb)

Diese Grasart wurde in den letzten Jahren in der Umgebung von Zagreb entdeckt. Im Jahre 1968. wurden einige Horste von *Eleusine indica* am Strassenrand in Petruševac bei Zagreb gefunden (Lj. Marković). Ausserdem wurde *Eleusine indica* im Jahre 1969. auch in den Dörfern Obrež, Dragonožec, Lukavec und Lomnica im Gebiet Turopolje (südlich von Zagreb) beobachtet (N. Hulina). Diese Pflanze wächst in Tritt-Vegetation, die zum *Lolio-Plantaginetum majoris* gehört. In Kroatien wurde sie bisher nur im Küstenland festgestellt. Für die kontinentalen Teile Kroatiens stellt sie eine neue Adventivpflanze dar.

Dr Ljerka Marković
Institut za botaniku
Sveučilišta u Zagrebu
Marulićev trg 20/II
Zagreb (Jugoslavija)

Nada Hulina
Zavod za poljoprivrednu botaniku
Poljoprivrednog fakulteta
Šimunska 25
Zagreb (Jugoslavija)